

Με τὸν τρόπον αὐτὸν θὰ διασώζονται ἑκατομμύρια πλεθρικοὶ πόδες ὕδατος τὸ ὁποῖον σήμερον χάνεται ἐκβαλλόμενον εἰς τὴν Ἀρκτικὴν θάλασσαν. Τὸ ὕδωρ αὐτὸ θὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν ἄρδευσιν 50 ἑκατομ. πλέθρων γῆς καὶ ἀκόμη μεγαλύτερας περιοχῆς διὰ βοσκήν εἰς τὴν ἄγονον δυτικὴν Σιβηρίαν καὶ Καζακστάν. Ταῦτόχρονοι ἐγκαταστάσεις ὑδροηλεκτρικῆς ἐνεργείας θὰ ἀποδίδουν 70 ἑκατομμύρια καὶ πλέον κιλοβάττ. Ἄλλα μεγάλα ἔργα ἐναποθηκεύσεως τοῦ ὕδατος, ἄρδευσεως καὶ ὑδροηλεκτρικὰ εἶναι ἢ ὑπὸ κατασκευῆν ἢ εἰς τὰ σχέδια εἰς τὸν Βόρειον Καύκασον καὶ εἰς τὰς Σοβιετικὰς Δημοκρατίας Ἀζερμπαϊζάν, Γεωργίας καὶ Ἀρμενίας. Αὐτὰ θὰ φέρουν καὶ ἄλλας δεκάδας ἑκατομμυρίων πλέθρων εἰς τὴν καλλιέργειαν.

—Προβλήματα ὕδατος εἰς τὴν Ἀφρικὴν

Εἰς ὠρισμένα τμήματα τῆς ἀγόνου ζώνης τόσον τὸ ὕδωρ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν γῆν εἶναι τόσον σπάνιον ὥστε δύσκολον εἶναι νὰ ἴδῃ τις πῶς ἢ ἄρδευομένη γεωργία δύναται νὰ ἀναπτυχθῆ διὰ νὰ διατραφῆ ὁ ταχέως αὐξανόμενος πληθυσμὸς. Εἰς τὰς χώρας Μαγκρέμπ τῆς Βορείου Ἀφρικῆς—Τύνιδα, Ἀλγέριον καὶ Μαρόκον—δὲν ὑπάρχει ὕδωρ βορείως τῆς Σαχάρας διὰ τὴν ἄρδευσιν περισσοτέρων ἀπὸ 3.5 ἑκατομμυρίων πλέθρων. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ πληθυσμὸς τῶν χωρῶν αὐτῶν εἶναι περὶ τὰ 26 ἑκατομμύρια—ἴσος μὲ τῆς Αἰγύπτου—καὶ θὰ διπλασιασθῆ εἰς 20—25 ἔτη. Εἰς Μαγκρέμπ ἐφαρμόζονται συστήματα ξηρᾶς καλλιέργειας π. χ. φύτευσις ἐλαιοδένδρων μακρὰν τὸ ἔνα ἀπὸ τὸ ἄλλο εἰς ἐλαφρὰ ἀμμώδη ἐδάφη τὰ ὅποια κρατοῦν τὴν νυκτερινὴν ὑγρασίαν. Με τὴν μέθοδον αὐτὴν κατωρθώθη νὰ ἀναπτυχθοῦν ἐλαιόδενδρα καὶ

ἄλλα καρποφόρα δένδρα ἐκτάσεως πλέον τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίων πλέθρων εἰς τὴν Τύνιδα. Πιθανὸν εἰς τὸ μέλλον νὰ χρειασθῆ νὰ διατεθῆ τὸ ὑπάρχον ὕδωρ εἰς Μαγκρέμπ διὰ βιομηχανικοὺς σκοποὺς διότι ἡ βιομηχανία ἀποδίδει δεκαπλασίαν ἕως ἑκατονταπλασίαν ἀξίαν εἰς τὸ ὕδωρ ἀπ' ὅ, τι ἢ γεωργία.

—Θὰ ἀναβλύσῃ ὕδωρ εἰς τὴν Σαχάραν

Τελευταίως ἐνεφανίσθη νέα πιθανότης ἀναπτύξεως πηγῶν ὕδατος. Ἐσημειώθησαν ἐνδείξεις ὅτι μεγάλαι περιοχαὶ εἰς τὴν Σαχάραν περιέχουν πόσιμον ὕδωρ τεραστίας λίμνης. Εἰς ὠρισμένα τμήματα ἡ ὑδροφόρος ἄμμος εἶναι πάχος 3.000 ποδῶν καὶ φαίνεται ὅτι ἐκτείνεται εἰς ἀπόστασιν 500 μιλλίων νοτίως τοῦ ὄρους Ἄτλας καὶ ἴσως ἀνατολικῶς πρὸς τὴν Τύνιδα καὶ Λιβύην. Ἐὰν τοῦτο ἀποδειχθῆ ὀρθὸν τότε ἡ ποσότης τοῦ χρησίμου ὕδατος θὰ εἶναι πάρα πολὺ μεγάλη, θὰ φθάσῃ τὰ 100 ἑκατομμύρια πλεθρικοὺς πόδας καὶ θὰ εἶναι ἀρκετὴ διὰ τὴν ἄρδευσιν ἑκατομμυρίων πλέθρων ἐπὶ αἰῶνας.

Γενικῶς αἱ πιθανότητες ἐπεκτάσεως τῆς πρὸς ἄρδευσιν περιοχῆς εἰς τὴν ἄγονον ζώνην δὲν εἶναι μεγάλαι ἐὰν ὑπολογισθοῦν εἰς ἀριθμοὺς πλέθρων. Ἄλλα ἢ ἀπόδοσις τῶν καλλιιεργειῶν ὑπὸ ἄρδευσιν εἰς τὴν ἄγονον περιοχὴν εἶναι ὑψηλὴ ἐὰν ἐφαρμοσθοῦν αἱ ὀρθαὶ γεωργικαὶ μέθοδοι. Μόνον τότε συμφέρει ἢ ἄρδευσις. Εἶναι δαπανηρὰ ἢ κατασκευὴ καὶ ἢ συντήρησις συστημάτων ἀποστραγγίσεως διὰ νὰ κρατηθῆ τὸ ἐπίπεδον τοῦ ὕδατος μακρὰν τῆς ἐπιφανείας καὶ νὰ παρέχεται ἀρκετὸν ὕδωρ διὰ τὴν διάλυσιν τῶν πέριξ τοῦ φητοῦ ἁλάτων.

Εἰς τὰς θερμὰς ἀγόνους χώρας μερικὰ εἶδη ἄρδευομένων καλλιεργειῶν εἶναι τόσον παραγωγικὰ ὥστε